

*behavazza soraidat
Ragyog a, robog a fekete klakk
siklatja páncélos lelkét
Ez itt a fehér, a fehér öröklét
Alompora sorsodra fut*

*Fehér szíveden vezet keresztül
ehej, a mákhavú út.*

CSIKI LÁSZLÓ

Az apokrif komornyik

Lászlóffy Aladárnak,
tőle tanulva, neki köszönve.

*Ember lehet. Hiszen él még a forma.
Ő meg akár egy nagy terem.
Zúg benne a csönd is, barnán, süketen.
Hársak is állnak, túl az ablakon.
Lehetnek tölgyek vagy akácok.
Természeti csodák, kiégett mezők:
tündöklés és sovány tehenek.
A fák még szabadon.*

*Déli falán veszélyes könyvek, odabenn,
szemközt csupán a védő fegyverek,
fejedelmiek. S bár egy fejedelem.
Ott vannak mind, akik nincsenek.
Személyében személyesen.*

*A sarkokban talán lom, kacat,
zacskók, násfák és dobozok,
lehet ezernyi más vacak,
elvértve még elszálló pihék:
csöndes asszonyok, néma madarak
szűz tollai: jelezni még,
hogy lélegzik ő, s bár a levegő mozog,
legalább az a képzelt égi lég,
az talán szabad.*

*Kiáltványok gyúrt piszkozatai a padlón,
rajtuk a csizmatalp-pecsét —
helyi engedély képzelt képeken,
valami való. A mennyezeten felfüstölt mesék.
Ővé s megélhetetlen ez a lételem.
Talán valami történelem.*

Kik raboskodtak ilyen múzeumokban?
Holt költőknek való és szokás.
A csöndben torkig.
Azok talán még mindig láthatók.
El- s elötűnnek.
Koronként nevüket bekiáltja kerge őr,
avagy apokrif komornyik.
Felpezseg az össznépi ünnep.

Tehát piciny mozgás támad odakint ilyenkor:
egy-egy délutáni kis Mohács.
Pillanatokra a Don-kanyar. Hó is hullhat.
Ismét a kilenc, kampós aradi hárs.
A tölgy, avagy akác. Újra Szárazajta.
Előlről megint. Nevezzük Kolozsvárnak.
Mindegy, ki milyen s ki nevében ordít —
elkészül majd hozzá a magyarázat.
Kancsal keresztírm — mintha rokoni
ebédre csöngetne valaki: megalázhat.
Tálcával jön az apokrif komornyik.
Tőlünk tanult fejeket hordani.

Erjedten felpezseg a pince is akkor.
Halk, szinte meghitt lánccsörgetés.
Növényi neszek, jaj, nem egyebek.
Hosszan mállik, susogó hanggal
a vértanú-vér a falakról,
valamint a száradt agyvelő.
Le a téli krumplira, le vermelt anyaföldig.
A pince mélyén a világ földereeng.
Leveti szárnyát a szénhordó angyal.
Gratulál. Vagy talán ő is ordít.
Semmi sem megnevezhető.

Golyóütötte, kész lyukakba
új képeknek kampót, szögágyat
gipszel az apokrif komornyik.
Sebaj! El még a gazda.
Vigyáz. Vagyona ő maga. Vigyázhat.
Megvan még magának.
Krumplija fél télre elég.
Könnye is kitart tavaszig.
A százezredik új lapra fordít.

Valami nagyterem valahol.
Királydráma lopott helyszíne.
Végekre száműzött tragédia,
hol kezdetben vala az ige.
És vége nincsen, többé már soha.

Bent a nagyteremben, lent a pincemélyben,
néhol a hársak tövéen is odakint
látszik már a bíbor s az okádék nyoma.
Sőt, fent a vásznakon. Kiszivárog.
Újra, jobbra int.
Fel-fellobog és eltakar.
Zászlólepedőn készül a szapora csoda,
és alig-alig egy-egy új magyar.

Zárja a gazda ablakait hát.
Tudja ő. Három történelmet látott,
százannyi halált. Kurucot, labancot gyűjtöget.
Búcsúztat vándor kolduló barátot.
Nem siet, bár ideje kevés. Elszivárog.
Nem néki, csak belőle folyik. Nem vele.
Nem hoz mást, nem visz, csupán kitalált, mesés,
csak szóra bírt, csak holi üsöket.
Így folyik a végtelen mese.

Ő tudja rég: az egész rászakad.
Nézi tehát a hársakat.

Ezen egy Damjanich, azon egy bőrkabátos.
Ki lóg, ki néz, s mind vadonatúj.
Ki hallgat, ki hallgatózik épp,
ki anyaföldben, ki fenn a lármafán.
Ősünk lesz itt később mindahány.

„Újdivatú nyakravaló készül most . . .”
Neki. Mintha . . . Meglehet. Talán.
Átnyergelhetne a szomszéd fára
a rosszul felakasztott élő. Igazán.
Kinja a kára.

A délután ilyen. Nyugodalmas.
Talán csak éji látomás.
És mindvégig ez az ősz!
A nagyterem nagy, a krumpli kicsírázik.
Este lesz valóban. Minden egyszerű, sötét.
Egyvalaki világít odabent, magának.
Ő ég, egészen, kit felgyújtani kéne.